HECE AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ **YIL**: 30 **SAYI**: 350 **ŞUBAT** 2026 ISSN 1301-210X

HECE

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 1301-210X

Yıl: 30 ***Sayı:*** 350

Şubat 2026 (Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Ulusal

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Ömer Faruk Ergezen

Yayın Yönetmeni
Hatice Bildirici

Yayın Kurulu
Âtıf Bedir, Eyyüp Akyüz, Faruk Uysal, İbrahim Demirci, Özlem Güner

Yönetim Yeri
Konur Sk. No: 39/1 Kızılay/Ankara

İletişim
Tel: (312) 419 69 13 Fax: (312) 419 69 14
www.hece.com.tr
e-mail: hece@hece.com.tr, bilgi@hece.com.tr

twitter.com/hecedergi

facebook.com/hecedergisi

Son Okuma: İbrahim Demirci

Teknik Hazırlık: Hece

Kapak: www.sarakusta.com.tr

Baskı: Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri San ve Tic.Ltd.Şti.
Bahçekapı Mah. 2477. Cadde. No:6 Etimesgut/Ankara

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

2026 Yılı Abonelik Bedeli:

Hece Dergisi: *3.560 TL*

Heceöykü: *1.459 TL*

Hece Dergisi+Heceöykü: *4.015 TL*

Hece Dergisi Kurumsal: *6.800 TL*

Heceöykü Kurumsal: *3.900 TL*

(2025 Yılı Dergi Aboneliğine 2025 Özel Sayıları Dâhildir.)

Posta Çeki: 149582

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 31. 01. 2026

İÇİNDEKİLER

4 AVLUDA KARŞILAMA
Hatice Bildirici, 4

5 İLLÜSTRASYON
Zeynep Hilal Özder, 5

6 EŞİK
İbrahim Demirci, İhsan Solar mı?, **6**

8 ŞİİR
Hüseyin Atlansoy, Yeni Başlayanlar İçin 21 Derste Şiir Nasıl Yazılır, **8**
Turan Koç, Eslâfın Sesine Koşulmak, **9- Cevdet Karal**, Tohum ve Taş, **11**
Ali K. Metin, Tuzu Kuru Entropi, **12 - Atakan Yavuz**, Ruletler 5: *Bir Adam Anlattılar, **13**
Emre Öztürk, Ceplere ve Parantezlere, **14 - Muhammed Mücahit Yılmaz**, Lunga Pausa, **16**
Mustafa Muharrem, Şairin Ölümü, **17- Mustafa Uçurum**, Dalından Koparılmış Kuş, **19**
Güven Adıgüzel, Kehanetler Kitabı'ndan Eksik Sayfalar, **20**
Ahmet Ş. Doğan, Kolonisi Kayıp Bir Karıncanın Kendi Başınalığında Kurduğu Devlet Yasaları, **22**
Bilal Can, Benzersizlikler, **23- Ayşegül Baytut,** Yeniden Kavga Çıkaran Şeyler, **25**
Eser Tokaş, Dekart'ın Varolamayışları, **26**

27 ÇEVİRİ ŞİİR
Robert Frost, Hannibal, Türkçesi: Faruk Uysal, **27**

28 HECE'DE İLKLER
Aslı Bey, Tradescantia Pallıda Yahut Zebrina, **28**
Doğanay Dağlar, Arada Bir Yoksundur Şimdi Kalbin, Mühürsüz Bir Arşiv, **29**

31 SÖYLEŞİ
Yüksel Aksu ile Şiirli Bir Film: *Bak Postacı Geliyor*, Söyleşi: Hatice Bildirici, **31**

38 DOSYA: 2025'TE TÜRK ŞİİRİ
Dosya Editörü: Mehmet Solak, Sunuş**, 38**
İbrahim Eryiğit, Çağdaş Türk Şiirinde Etik Bir Eşik: "Çok", **40**
Ali K. Metin, Şiiri Dert Edinmeden Gelen Mevlit, **46**
Yunus Emre Altuntaş, Faruk Uysal'ın *Bir Tavil* ve *Çok Sesli Beni* Üzerine, **51**
Mehmet Narlı, Ömer Erdem'in *Dolayımlar*'ı, **58**
Ethem Erdoğan, Türk Şiiri Geleneğinde Ethos ve Mehmet Aycı Duruşu, **61**
Emre Öztürk, Bütün Seslerden Sonra Şiir Konuşur, **66**
Nuray Alper, *Gövdesi Hakkında Konuşan Kelebek*'ten *Fabrikanızın Keyfi Yerinde mi*'ye Varan Bir Okuma Denemesi; Zeynep Karaca Şiiri, **68**
Mustafa Uçurum, Mervan Söylemez'in *Hatır İçin Ölüm Yahut Cepboy Yenilgiler*'i, **73**
Kadir Tepe, Şiirin İki Şizofrenik Hâli ve Ben: *Majestik Alaz / Cesetler Koşuyor Ölülerin Üstüne*, **77**
Zeynep Karaca, Karar Ağaçları ya da Dünyadan Bazı Anlar, **80**

83 DENEME
Şükriye Şen, Gerçeğı Yeniden Yapmak, **83**

86 BİR ROMAN HAKKINDA

Gönül Yonar, Türk Fantastik Edebiyatında Güçlü Bir Ses: *Cabulka*, **86**

89 YAZI

Fadime Bozyiğit, Üstkurgumacaya Bir Bakış Denemesi, **89**
Hacer Yeğin Güneş, Şehir, Edebiyat ve Hatırlama Üzerine, **92**

95 DENEME

Necmettin Turinay, Türkülerin Tarihi ve Klasik Zamanı- III, **95**

98 MÜZİĞİN İZİNDE

Mahir Nakip, Farabi ve Türk Müziği, **98**

101 DENEME

Ethem Erdoğan, Dijital Çağda Şiir Taklidi, **101**
Mehmet Doruk Kandemir, İsmet Özel'in İnsanları, **104**

107 IŞIĞIN BEKÇİLERİ

Celal Karaca ile Edebiyat Nöbeti ..., Söyleşi: Müberra Baydar, **107**
Müberra Baydar, *Edebiyat Nöbeti* Dergisi/*Bafra*, **113**

115 BAŞKA BAKIŞ

Mehmet Solak, Giden Yıl Ritüelleri, **115**

118 GÖRME DENEMELERİ

Gülsen Kıraç, Okumanın Ontolojisi: Görünmeyen İç Mekân, **118**

126 SİNEMA

Ayşe Çelikkaya, *Bak Postacı Geliyor*: Geçmiş Zamanın İzinde Bir Aşk Mektubu, **126**

129 ŞAİRİN ALFABESİ

Yunus Emre Altuntaş, Modern Şiirde Çağrışım – I, **129**

133 PORTRE

Mehmet Aycı, Kiraz Dalında Sıra, **133**

135 HECE POSTASI

Faruk Uysal, Şiirin Gençlerine, **135**

138 KİTAPLIK

Şeyma Bekiryazıcı, Meltemden Fırtınaya: *Düşüşün Dört Mevsimi*, **138**

Elif Tekelek, *Antropolojinin 100. Yılında Kuramdan Sahaya Çalışmalar*, **140**

Hülya Çelik Sevim, *Yokuş Sokak*, **141**

Emine Gülsüm Tan, *Şehrin Şarkısı*, **143**

Âtıf Bedir, *Yitiksöz* Dergisinin *Filistin Özel Sayısı*, **144**

avluda karşılama

350. sayımızla 30. yıla giriyoruz. bugüne kadar dergimizi takip eden okurumuza, yazılarıyla sayfalarımızı onurlandıran yazarlarımıza teşekkür ediyoruz. türk edebiyatına ve türk düşüncesine hizmet etmek gayesiyle yola çıkan hece'nin kurumsallaşmış bir yapıya kavuşmasında, istikrarla her ayın birinde raflara ulaşmasında maddi manevi elini taşın altına koymuş; kurucu, editör, genel yayın yönetmeni, yayın kurulu üyesi olarak çalışmış hocalarımıza ve teknik ekipte yer almış tüm arkadaşlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz, bayrağı bize teslim edenleri hürmet ve minnetle yad ediyoruz; onları unutmadık.

burada işimiz edebiyat. biz edebî metne değer biçmek için sanal kalite ölçütleri icat edip "birinci sınıf metin, ikinci sınıf şair" gibi tabirlerle değerlendirmeler yapmadık. nihayetinde yolculara tren mevkii belirlemiyor, edebiyat yapıyoruz. duruşumuzun gereği hep bir meselemiz oldu; dosya ve söyleşilerle, durup o meseleye bakalım istedik. her ay bize gönderilen yüzlerce şiir ve yazıdan etik, estetik, kapsayıcılık ve tekamüle hizmet kabiliyeti bakımından en iyilerini seçerek dergimizde yer verdik. avangarda kapımızı sonuna kadar açtık, sağ sol diye bir derdimiz olmadı. metnin okurda uyandırdığı edebî haz ve dönüştürme kudreti hakkında nihai sözü inanıyoruz ki en az bugünün okuru kadar zaman yani edebiyat tarihi söyleyecektir.

bu sayımızda da tevarüs ettiğimiz itinalı tutumla şiir ve yazılarımızı belirledik. ana söyleşimizi sanatında samimiyeti ve yerelliği esas alan; güzel sözün gücünü, mektubun kıymetini ve şiiri zeminine yerleştirdiği *Bak Postacı Geliyor* adlı filmi üzerine yönetmen "yüksel aksu" ile yaptık.

her şubatta olduğu gibi dosyamız, geçtiğimiz yılın şiirinin değerlendirmesi oldu. dosyanın editörlüğünü bu yıl da mehmet solak yaptı. ayrıca bu sayıda "hece postası" geri döndü. faruk uysal bu bölümde bize şiir gönderen genç şairlere seslenmeye devam edecek.

700. sayının editörüne selam olsun: inşallah iyi metnin peşinde koşmaktan ve bu dergiyi hazırlamaktan bizim kadar keyif alırsın!

hatice bildirici

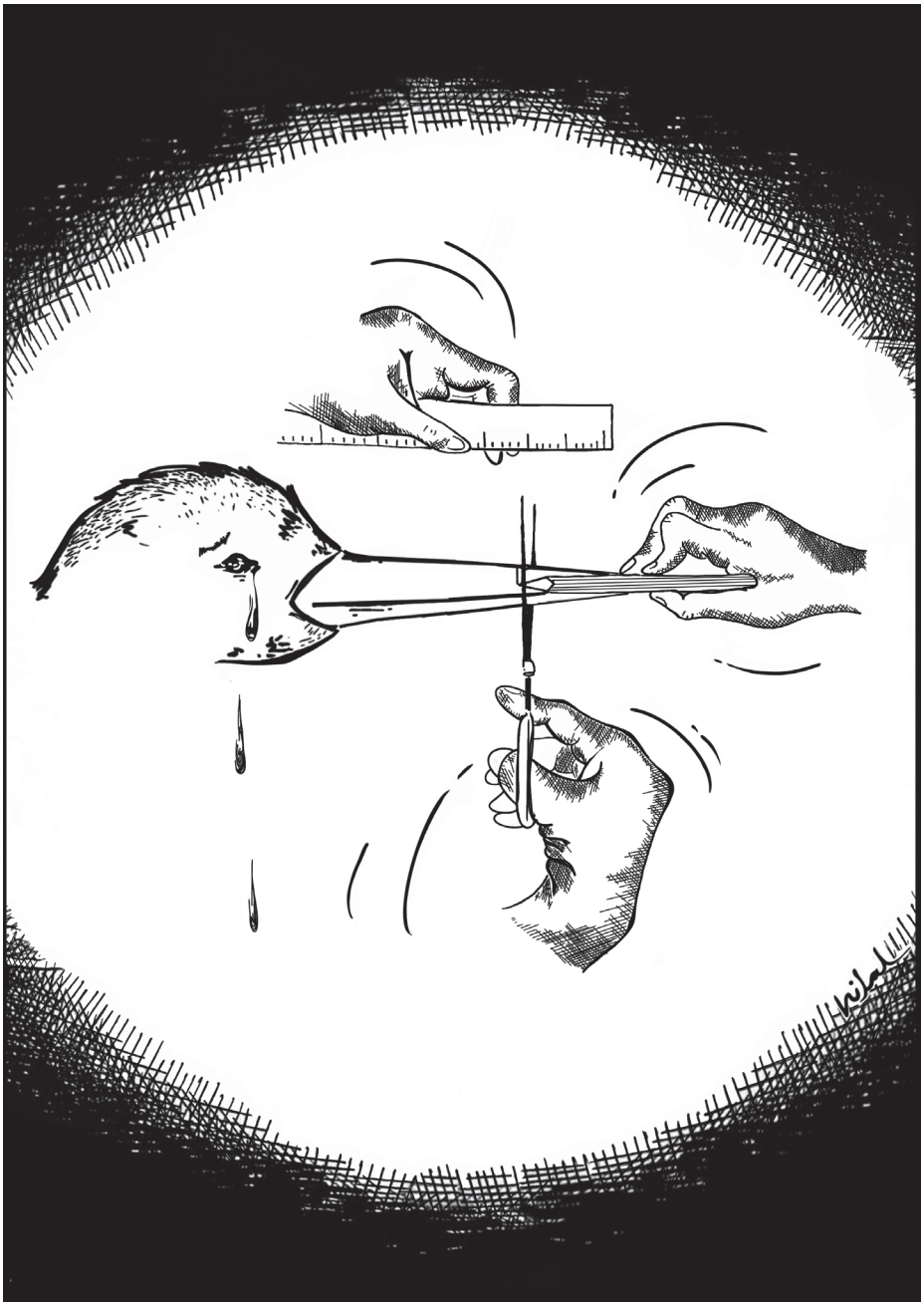

İllüstrasyon: Zeynep Hilal Özder

İBRAHİM DEMİRCİ

İHSAN SOLAR MI?

-İhsan solmaz!

-Hangi ihsan?

-Bütün ihsanlar. Kökünden dallarına kadar ne varsa hiçbiri solmaz. İhsan'ın kökü "hüsn", güzellik demek; güzeller solabilir ama güzellik solmaz. İnsanlığın övüncü ve önderi, ilk torununa "Harp" adının verileceğini öğrenince olmaz demiş ve ona "Hasen / Hasan" adını seçmiş, Güzel'i Savaş'a tercih etmiştir. İkinci torunda da aynı durum yaşanmış, onun adı da "Huseyn / Hüseyin (Güzelcik) olmuştur.

Hüsn'ü ve türevlerini öyle sevip benimsemişiz ki onu soyut bir kavram olmaktan çıkarıp çocuklarımıza seve seve, sevine sevine özel ad olarak vermiş, böylece Efendimiz'in izinden yürümüşüz: Hasan, Hüseyin, Hüsnü, Hüsniye, Hasnâ, Hüsnâ, Hasene, İhsan, Muhsin, Muhsine, Tahsin adını taşıyan yurttaşlarımızın sayısı milyonları bulmaktadır. Hattâ Hassan, Mehasin, Mahasen, Muhassin adlarına da -çok sık ve yaygın olmasa da- rastlanmaktadır.

-İhsan, kişi adı olmanın yanı sıra dinî bir terim olarak da kullanılıyor, değil mi?

-Evet. "Cibrîl Hadisi"nde "iman" ve "islâm"ın tamamlayıcı ve onları daha da güzelleştirici unsuru olarak karşımıza çıkan "ihsan", Allah'ı görüyormuşçasına kulluk etmek anlamına gelen, yüce olduğu kadar yüceltici bir kavramdır.

-Kulluk dediniz de, İhsan Solmaz'ın *Edebiyat* dergisindeki yazılarında imzası "İhsan Kul" idi, değil mi?

-Evet. Kırk dört yıl önce, *Edebiyat*'ın Şubat 1982 sayısında "Afrika Postası" ilk sayfada ilk yazı olarak yayımlanmış. "Altı aydır Libya'da" olduğunu, oraya mektubun "kırk dokuz gün sonra" ulaştığını yazmış. Ancak Müslümanların anlayabileceği âdeta şifreli cümleler de var o yazıda. "Günlük ve haftalık toplantılar"ı, "duvarda asılı" kitabı herkes bilmez.

"Afrika Postası" Haziran 1982 sayısının 7. sayfasında karşımıza çıkar. Birkaç cümle: "Bazen bir haftalık mektupla iki aylık mektup birlikte geliyor.", "Anlatmak zor ayrıntıları. 'Batı Notları' yazarı mıyım ben?", "Hiçbir şey durup dururken kötü değildir.", "Şimdi bahardır. Serindir. Narlar çiçektedir. Kıpkırmızıdır."

Temmuz 1982 sayısında "Afrika Postası" 2. sayfada yayımlanır. Yazının başında "Tripoli, 3.6.1982" tarihi vardır. "Tüm yabancıların 'fiilen' Afrika'yı sömürdüklerini görüyorum sürekli. Acı. Çok hem de. Kuramsal bilgi değil söylediklerim. Müşahede."

Ağustos 1982 sayısında "Afrika Postası", 6. sayfadadır. Afrika Birliğinin bir toplantısından, oradaki tartışmalardan söz edilir. Limana gelen gemiler yüklerini boşaltıp boş dönmektedir. "Limanın çevresi Turgut Reis'in mahallesi. Kendisi de arkadaşlarıyla birlikte orda."

"Afrika Postası", Kasım 1982'de 12. sayfada başlayıp 10. sayfada bitmiş. Tarih yoktur ama ramazan, iftar, bayram manzaraları vardır. Demek ki haziran temmuz ayları. Yazıda sıcak Libya gecesinde cemaatle kılınan bir namaz da anlatılıyor. İmamdan "başkan" diye söz ediliyor. Merhum Nuri Pakdil'i hoşnut etmek için böyle yazmış olmalı: "Başkanın, birkaç kez şaşırdığı görüldü. Katılanlar da en az başkanımız kadar eylemin bilinçli takipçileri ya, arkadan daha gençlerden biri yardım etti, yol gösterdi, okuyuşuna." Bayramın hangi gün başlayacağı, önceden bilinmiyor. Ayı gözleyerek karar verileceğini öğreniyoruz.

Son "Afrika Postası" *Edebiyat*'ın Nisan 1983 sayısının 1 ve 2. sayfalarında yayımlanmış. Yazının başında "onbeş ay sonra" açıklaması var. Metin, "Oldukça heyecanlıyım. Tedirginim. Dahası yorgunum." cümleleriyle başlar. "Geçen yıl Temmuz aylarında ince, spor bir giysiyle ayrılan bedenim, şimdi serinlikte, yine sabahın öğleye yaklaşana vakitlerinde diri, gençleşmiş, yenilenmiş, sonsuz maviyle sonsuz sarının karışımını yaşamış olarak dönüyor."

İhsan Kul'un İhsan Solmaz olduğunu sonradan öğrendim. Biz Ankara'ya taşındıktan sonra görüşmelerimiz sıklaştı. Ailecek birbirimize gelir gider olduk. İncek'teki bahçesinde yetiştirdiği meyvelerden vişne, kiraz, erik, elma, kayısı... doyasıya yedirdi bize. Ağaçların nasıl budanacağını, çapa makinesinin nasıl kullanılacağını öğretti. Gazipaşa'dan her gelişinde bir şeyler getirdi. Torunumuz, pek sevdiği İhsan Amcası ile Reyhan Teyzesinin ikramlarını, hediyelerini unutmaz sanırım.

25 Aralık 2025 Perşembe günü Regaib kandilini kutlamak üzere yaptığımız 5 dakikalık telefon görüşmemiz, son muhabbetimiz olmuş. Ankara soğuğundan uzaklaşmak için gittikleri Gazipaşa'da yüreğinin duruvermiş olduğunu öğrendiğimde yaşadığım şaşkınlığı bastırmak üzere zihnimde şöyle bir soru belirdi: Acaba İhsan Bey, "Oğlumun da mürüvvetini gördüm, dünyada yapacağım pek bir şey kalmadı." gibi bir duyguya kapılmış olabilir mi?

Rahman suresinin 60. âyeti: هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ Elmalılı Hamdi Yazır meâli: İhsânın cezâsı elbette ihsân.

Hasan Basri Çantay meâli: İyiliğin mükâfatı iyilikten başka mıdır?

İsmail Hakkı İzmirli meâli: İyiliğin mükâfatı ancak iyiliktir.

Abdülbaki Gölpınarlı meâli: İyiliğin karşılığı, iyilikten başka bir şey olabilir mi?

Hüseyin Atlansoy

YENİ BAŞLAYANLAR İÇİN 21 DERSTE ŞİİR NASIL YAZILIR

14 - RÜYA ERTESİ

en son ne zaman değiştirdin
giysilerini değil; elbet kalbini!

kalbini terk etmiştin; sol yanında
çarpan et yığını düşmanının olmasın
yoldan geçip giden herhangi birinin
yoksa yoksa en sevgili ey sevgilinin

bir kalp ameliyesi sonrası hikmet enişten
seninle muziplikler yapıp eğlenen sıpasına
dur oğlum mu dedi adam daha yeni çıktı
ağır bir aşkın ıstırapla - rap rap - içinden

dali elinde fırça uyurmuş bana seslenen kedi
yol senin ses senin göreceğin başka rüya senin

başla haydi gelmezsen kim özleyecek seni
her bir şiir bekler elbet ilk ve son dizelerini

Turan Koç

ESLÂFIN SESİNE KOŞULMAK

(Necatî Bey'in "Döne Döne" Redifli Gazelini Tahmis)

Sana kaldım yine akşam üzeri döne döne
Kara parlar yine devran teberi döne döne
Beterin gelmesin artık beteri döne döne
Çıkalı göklere âhım şereri döne döne
Yandı kandîl-i sipihrün ciğeri döne döne

Sesi çıkmaz seni her dem güpegündüz bulanın
Günü ters bağlayanın kandili tekrar dolanın
Eli tutmaz ki tutunsun yola tenha dalanın
Ayağı yir mi basar zülfüne ber-dâr olanın
Zevk u şevk ile virür cân u seri döne döne

Kederin kankası çoktur bacadan uçtu büyü
Yere vursan canı çıkmaz gecemiz döktü tüyü
Dilimin aczine kurban hele anmam 'kötü'yü
Şâm-ı zülfünle gönül mısrı harâb oldı diyü
Sana iletti kebûter haberi döne döne

Seni buldum sana kaldım daha bir şey diyemem
Sana dönmezse bükülsün acıdan yansın eğem
Dilerim akşama kalmaz kara kalpaklı gecem
Sen durup raks urasın karşuna ben boynum eğem
İne zülfün kuca sen sîm-beri döne döne

Kocamaz kışları halkın gece gündüzleri var
Sana kalkan olan iller ferimez bengi bahar
Gülüşün kalbi kucaklar bakışın ordu tutar
Kâ'be olmasa kapun ay ile gün leyl ü nehar
Eylemezlerdi tavaf o güzeri döne döne

HECE

Yüzünün güldüğü anlar neler öğretti neler
Su çekenler seni söyler tecimenler yineler
Ta başından sana dönmüş kana dönmüş sîneler
Sen olasın diyü yir yir asılıp âyineler
Gelene gidene eyler nazarı döne döne

Sen de Turan sesi oldun ikinin üçlüsünün
Kan oluktan aka gelmiş sesin en güçlüsünün
Biliriz kolcusu çoktur şiirin içlisinün
Ey Necâtî yaraşur mutribi şeh meclisinün
Raks urup okuya bu şi'r-i teri döne döne

Cevdet Karal

TOHUM VE TAŞ

Bu mavi renkli toprağa gömer gömmez
Elindeki pürüzsüz, güzel tohumu,

Göğe doğru değil ama derine doğru
Bir anda boy veriyor,
Görüyorsun ağacın birkaç asırlık yaş halkalarını

Hemen sonra
Ne toprağa düşmüş tohum var
Ne de elinde taş, ikisi de batmışlar

Suda genişleyip kaybolan halkalar
Yeni yaş alma yerine, eskiden,
Sana boynunda tam tersine,
Daralacak ilmeği hatırlatmışlar

Deniz mavi renkli bir topraktır
Toprak ne zaman baksan kara,
Asla başaramayacaksın yaşamayı
Yepyeni bir şey yaratmayı da

Kalan bu yılgınlıktır
Her deneyişin ardından sana

Ali K. Metin

TUZU KURU ENTROPİ

1.
Çölde bir kamış üzemedik
Canım fena çekiştirdi
Devlet derslerim yerlere saçılıyor
Kuzguna fani leş
Yapay kafa ala olabilir
Çok ikrarı az önce sobeledim.

Barışın kevgiri ifrazatı
Ölü toprağıymış olsa olsa.
Çocuğunun soyacağına onun
Naneyi harf harf tükürdüm
Tarihe başka kesret
Başka bir jeneratör
İLLA BÜYÜK VİCDAN KÜTÜRTÜSÜ
CEHDİMİZE BÜYÜK FERASET.

Cehdimize zor bi güzel.
Zalim feleği sil baştan
İtinayla alabora eder miyiz
Aşil'i topuğundan derdest üzemedik.
Nerde bir şey alsın yürüsün
Nerede mazlumun afakı armağanı.
AMOR FATİ, COĞRAFYAYA LANET UR
Buna biz her şeye tablo ol.

İZMİHLAL OLMAMIŞSA SERDE NE VAR
Başkadır senin kavgacı hünerlerin
Eminim ki bak çok vakitlidir.

Atakan Yavuz

RULETLER 5: *BİR ADAM ANLATTILAR

nerde o eşiklerde gürül cüceler
çın sözcükler açan hafıza nerde

şimdi yıkanacak duygular bakıyoruz sadece

istemem değişmesin insanlar
zarif hışırtılar satıp mevsime
"melankolya çiçeği" filan almasın

balık gözleri dökülmesin geçmem
dirilirim arasından yaklaşan uzaklaşan bir hınçla
küçülsün diye bıkkın zamanlar beklerim
gülünç fanuslar koşarım
yakışıksız gök gelir durur kirli aya
beklerim atları iştahla çekip hizasına

benim vaktim karanlıkta hışırdar
ama satmam bu yorgunluğu, beklerim
hurçlar ve fırtınalar düşürecek bir geyikle
unutarak uzandığımız zaman yorgunu yanıma

kuşkunun okulu yok diye geldim buraya
ne mi saklıyorum şimdi avuçlarımda

Emre Öztürk

CEPLERE VE PARANTEZLERE

baş aşağı asılanları gördüm
askıda kalanları
ihmalle ve istatistikle aynı cümlede yaşlananları
bir bedenden değil borçtan doğduklarını
adları dosyalarda kısaltılmış
yüzleri rakamla çağrılanları
kenti gördüm
omuzlarını çökmüş binalardan ödünç alan
inanç değil bir alışma biçimi olduğunu

bir cesetle aynı bankta oturdum
konuşmadık bir meydan vardı
beklemenin ölçüsünü almak için
bir organizma gibi soluyan
meydan denmezdi aslında
ortasına çıkmak bir kayıptı

bir adam vardı
içinde sürekli yangın tatbikatı
her düşüncesi yarım bırakılmış bir bina
merdivenleri yukarı çıkmıyor
aşağı da inmiyor
sadece yoruluyordu
insanı yoran bir yükseklikte

kadınlar gördüm
seslerini duvara yaslamış
konuştukça incelen
inceldikçe kaybolan
annelik bir söylenti gibi dolaşıyordu aralarında
soy değil
korku taşıyorlardı

bir alışkanlık olduğunu fark ettim
aynı cümleyi yıllarca söylemekten
sesini inceltmiş bir alışkanlık
bir dil vardı
herkesin ağzında
kimseye ait değil
kelimeler çok kullanımdan şeffaflaşmış
hakikat, görünmez bir dosya
dil incelmeye devam ediyordu
incecik ve kopmaya yakındı